

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych jest wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2572, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wynika z potrzeby uzupełnienia regulacji o przepisy usprawniające ocenianie uczniów i słuchaczy w szkołach oraz doprecyzowujące dotychczasowe rozwiązania.

1. Dodatkowe kryterium zwalniające ucznia z odbycia przygotowania do uzyskania prawa jazdy (§ 1 pkt 1 i pkt 8 projektu)

Przepisy § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia przewidują, że dyrektor technikum i branżowej szkoły I stopnia, prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym, zwalnia z realizacji tych zajęć ucznia, który przedłoży prawo jazdy odpowiedniej kategorii. W takim przypadku w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się również numer i kategorię posiadanego prawa jazdy oraz datę jego uzyskania.

Natomiast zgodnie z podstawami programowymi kształcenia w wybranych zawodach szkolnictwa branżowego uczeń jest przygotowywany do kierowania pojazdem silnikowym oraz do egzaminu państwowego na prawo jazdy odpowiedniej kategorii zgodnie z przepisami dotyczącymi kierujących pojazdami, tj. nie musi tego egzaminu państwowego zdać, aby ukończyć szkołę. Do Ministerstwa Edukacji Narodowej systematycznie wpływają zapytania dotyczące możliwości zwolnienia uczniów, którzy samodzielnie odbyli szkolenie w zakresie odpowiedniej kategorii prawa jazdy poza szkołą, ale nie zdali egzaminu na prawo jazdy, z obowiązku ponownego uczestniczenia w „szkoleniu na prawo jazdy” organizowanym przez szkołę.

W związku z powyższym, proponuje się wprowadzenie zmian w § 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia, które pozwolą dyrektorowi szkoły na zwolnienie ucznia z obowiązku odbycia organizowanych przez szkołę zajęć przygotowujących do uzyskania prawa jazdy pojazdem silnikowym również w przypadku przedłożenia przez tego ucznia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla osób

ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym. W dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się wówczas nazwę i numer podmiotu prowadzącego szkolenie, kategorię prawa jazdy, w zakresie której prowadzone było szkolenie oraz datę wydania zaświadczenia.

Projekt rozporządzenia przewiduje wprowadzenie analogicznej zmiany w przepisach § 24 rozporządzenia, który dotyczy słuchaczy branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej, realizujących naukę w zawodzie, dla którego podstawa programowa przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym.

2. Doprecyzowanie przepisów regulujących przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, egzaminów poprawkowych oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności (§ 1 pkt 7 projektu)

Obowiązujące przepisy dotyczące egzaminu klasyfikacyjnego (§ 15 rozporządzenia), egzaminu poprawkowego (§ 16 rozporządzenia) oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia (§ 17 rozporządzenia) określają tryb i formę ich przeprowadzania, a w odniesieniu do egzaminu klasyfikacyjnego również warunki jego przeprowadzania. Brak w przepisach dosłownego określenia miejsca przeprowadzania egzaminów/sprawdzianu, narzędzi wykorzystywanych w trakcie ich przeprowadzania oraz czasu ich trwania skutkuje różnymi interpretacjami, których stosowanie przez niektóre szkoły niepubliczne powoduje w praktyce działania niezgodne z prawem.

W projekcie rozporządzenia (§ 1 pkt 7 projektu) proponuje się dodanie przepisów, które określą jednolitą procedurę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności. Pozwoli to na uniknięcie w przyszłości występujących obecnie rozbieżności w rozumieniu intencji prawodawcy. Proponuje się doprecyzowanie przepisów dotyczących trybu i formy przeprowadzania ww. egzaminów i sprawdzianu w zakresie:

- 1) określenia miejsca ich przeprowadzania – wyłącznie stacjonarnie w szkole, do której uczeń został zapisany;
- 2) wprowadzenia zakazu korzystania w trakcie egzaminów i sprawdzianu z urządzeń telekomunikacyjnych, z wyjątkiem urządzenia telekomunikacyjnego wyposażonego w aplikację mobilną służącą do monitorowania stanu zdrowia ucznia;
- 3) przeprowadzania egzaminów i sprawdzianu w bezpośredniej obecności członków komisji, w warunkach zapewniających samodzielną pracę ucznia;

- 4) określenia czasu trwania egzaminów i sprawdzianu z jednego przedmiotu – od 30 minut do 45 minut w szkole podstawowej, od 40 minut do 60 minut w szkole ponadpodstawowej.

Ponadto, w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego proponuje się doprecyzowanie przepisu określającego maksymalną liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny w jednym dniu – do trzech przedmiotów (§ 1 pkt 5 lit. b projektu).

3. Podstawowe obszary uwzględniane przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania (§ 1 pkt 3 projektu)

Obecnie przepisy § 11 ust. 1 rozporządzenia określają katalog podstawowych obszarów branych pod uwagę przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – są to: wywiązywanie się z obowiązków ucznia, postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej, dbałość o honor i tradycje szkoły, dbałość o piękno mowy ojczystej, dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób, godne, kulturalne zachowanie w szkole i poza nią oraz okazywanie szacunku innym osobom.

Podstawą wdrażanej reformy programowej „*Reforma '26 – Kompas Jutra*” jest założenie, że działalność dydaktyczna i wychowawcza szkoły będzie opierać się na następujących wartościach: wolność, odpowiedzialność, wspólnota, szacunek, godność, prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość i solidarność. Wartości te stanowią podbudowę aksjologiczną działalności szkoły na wszystkich etapach kształcenia.

Proponuje się skorygowanie katalogu podstawowych obszarów branych pod uwagę przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, tak aby w większym stopniu pozostawał on w zbieżności z założeniami reformy programowej (§ 1 pkt 3 projektu); obszarami tymi będą:

- 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
- 2) okazywanie szacunku innym osobom, w tym nauczycielom, uczniom i pracownikom szkoły;
- 3) przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój i realizację zamierzonych celów;
- 4) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
- 5) przestrzeganie norm społecznych w szkole i poza nią;
- 6) współpraca w działaniu oraz dbałość o dobre relacje z innymi;
- 7) wykazywanie się postawą patriotyczną, rozumianą jako szacunek dla własnego narodu i ojczyzny, społeczności lokalnej i regionalnej oraz poszanowanie historii, tradycji i kultury innych narodów.

4. Prace domowe (§ 1 pkt 4 projektu)

Przepisy § 12a rozporządzenia regulują kwestie dotyczące zadawania i oceniania pisemnych oraz praktyczno-technicznych prac domowych w szkole podstawowej. W klasach I–III tej szkoły nauczyciel nie zadaje uczniom takich prac. Natomiast nauczyciel może zadawać i oceniać prace usprawniające motorykę małą. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. Nauczyciel sprawdza wykonaną przez ucznia pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową i przekazuje informację zwrotną na temat wykonanej pracy.

W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie następujących zmian w zakresie zadawania pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych w szkole podstawowej:

- 1) doprecyzowanie, że w klasach IV–VIII zadawanie pisemnych lub praktyczno-technicznych prac domowych służy utrwalaniu, rozwijaniu lub praktycznemu stosowaniu treści nauczania realizowanych w czasie zajęć edukacyjnych (§ 1 pkt 4 lit. a projektu);
- 2) doprecyzowanie, że każda wykonana przez ucznia praca domowa pisemna lub praktyczno-techniczna musi być przez nauczyciela sprawdzona i uczeń musi otrzymać o niej informację (§ 1 pkt 4 lit. b projektu);
- 3) dopuszczenie możliwości uwzględniania przez nauczyciela systematyczności w wykonywaniu przez uczniów prac domowych przy ustalaniu rocznych ocen klasyfikacyjnych (§ 1 pkt 4 lit. c projektu).

Uzupełnienie przepisów o ww. rozwiązania wzmocni motywację uczniów do samodzielnej pracy własnej. Projektowana zmiana umożliwi nauczycielom docenienie wysiłku wkładanego przez ucznia w wykonanie pracy domowej. Konieczne jest również doprecyzowanie przepisu, który nakłada na nauczycieli obowiązek przekazania uczniowi informacji, tak aby obowiązek ten dotyczył każdej zadanej przez nauczyciela i zrealizowanej przez ucznia pracy domowej.

5. Propozycje innych zmian.

Projektowane rozporządzenie zawiera również przepisy porządkujące i uspojnijające, polegające na uwzględnieniu w rozporządzeniu nowych zajęć edukacyjnych realizowanych w klasie IV–VI szkoły podstawowej pod nazwą „zajęcia praktyczno-techniczne”. Zajęcia

praktyczno-techniczne zostały wprowadzone, zamiast techniki, w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, która będzie sukcesywnie wprowadzana od roku szkolnego 2026/2027 począwszy od klasy IV (§ 1 pkt 2, pkt 5 lit. a oraz pkt 6 projektu). W konsekwencji w szkole podstawowej w roku szkolnym:

- 2026/2027 – w klasie IV będą realizowane zajęcia praktyczno-techniczne, a w klasach V i VI technika,
- 2027/2028 – w klasach IV i V będą realizowane zajęcia praktyczno-techniczne, a w klasie VI technika,
- 2028/2029 – w klasach IV–VI będą realizowane zajęcia praktyczno-techniczne.

Sukcesywne wprowadzanie w kolejnych klasach reformy programowej kształcenia ogólnego, w tym nowych zajęć praktyczno-technicznych, powoduje konieczność wprowadzenia przepisu przejściowego, wskazującego, że w roku szkolnym 2026/2027 do klas V i VI szkoły podstawowej oraz w roku szkolnym 2027/2028 do klasy VI szkoły podstawowej stosuje się przepisy § 9 ust. 1, § 15 ust. 2, § 16 ust. 2 oraz § 17 ust. 2 zmienianego rozporządzenia, w brzmieniu dotychczasowym.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.)

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy

z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn.zm.)

Odnosząc się do § 12 pkt 1 w związku z § 132 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	3330529.12772941.10965755
Nazwa dokumentu	UZASADNIENIE do rozporządzenia.docx
Tytuł dokumentu	UZASADNIENIE do rozporządzenia
Data dokumentu	08.05.2026 15:15:02
Skrót dokumentu	665C4061E90B105859421E7EC2F467C0EFC0DF0D
Wersja dokumentu	1.42
Data podpisu	08.05.2026
Sygnatariusz	Andrzej Barański
Stanowisko	Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
Data podpisu	08.05.2026
Sygnatariusz	Małgorzata Jadwiga Szybalska
Stanowisko	Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.132.31.31.
Data wydruku:	08.05.2026 15:33:38
Autor wydruku:	Karpowicz-Zbińkowska Antonina